

**Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 162
w Krakowie**

**Wymagania edukacyjne z języka polskiego
na poszczególne oceny
/zgodnie z nową podstawą programową –
rozporządzenie MEN z dnia 28 czerwca 2024 r., Dz. U. z 2024
r., poz. 996/**

klasa VI

OCENA CELUJĄCA
Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
• spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz • tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne (pod względem treści, kompozycji, języka, ortografii, interpunkcji i układu graficznego) w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), opis, w tym opis przeżyć wewnętrznych, list, sprawozdanie, zaproszenie, ogłoszenie, charakterystyka, krótki tekst argumentacyjny; ma bogaty zasób słownictwa i potrafi go zastosować w swoich wypowiedziach, • w bardzo dobrym stopniu opanował umiejętności z zakresu kształcenia kulturowego i językowego, • korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych, oraz słownika terminów literackich, • poznaje życie kulturalne swojego regionu, • pogłębia swoją wiedzę przedmiotową i uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych itp.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz
- sprawnie czyta teksty cicho i głośno (odczytuje tekst nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukiwania i przetwarzania informacji, określania głównej myśli utworu), czytając głośno, wyraziście, przekazuje intencję tekstu, właściwie akcentuje wyrazy, wprowadza pauzę, stosuje odpowiednią intonację,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy i objaśnia ich rolę,
- rozpoznaje: wers, zwrotkę, rym, rytm, refren,
- rozpoznaje gatunki literackie: baśń, bajka, opowiadanie, legenda, komiks, wiersz (rymowany i biały), mit, ballada, fraszka oraz przysłowie,
- uzasadnia własne sądy, wyciąga trafne wnioski,
- zna terminy związane z teatrem i filmem (aktor, gra aktorska, reżyser, scenariusz, scenarzysta, scenograf, scenopis, kadr, kostium, charakteryzacja, dekoracja),
- wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego, potrafi nazwać ich tworzywo,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki i używa ich we właściwych kontekstach,
- rozpoznaje rodzaje zdań złożonych współrzędnie,
- rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (gesty, mimika, postawa ciała),
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), opis, w tym opis przeżyć wewnętrznych, list, sprawozdanie, zaproszenie, ogłoszenie, charakterystyka, krótki tekst argumentacyjny; w wypowiedzi występują nieliczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- zna i prawidłowo stosuje w praktyce podstawowe zasady ortograficzne,
- recytuje utwór poetycki oraz fragment prozy, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję, komunikatywność przekazu,
- korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego.

OCENA DOBRA

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz
- czyta sprawnie teksty cicho i głośno (odczytuje tekst nie tylko na poziomie dosłownym, ale także wyszukiwania i przetwarzania informacji, podejmuje próbę określania głównej myśli utworu), czytając głośno, uwzględnia znaki interpunkcyjne, intonację,
- wskazuje cechy utworu poetyckiego (budowa, podmiot liryczny) i prozatorskiego (narrator, świat przedstawiony),
- rozpoznaje elementy świata przedstawionego w baśni, legendzie, micie, balladzie i innych utworach narracyjnych,
- rozróżnia formy wypowiedzi w tekście: dialog, opis, opowiadanie,
- rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnia (w tym personifikacje i animizację), wyraz dźwiękonaśladowczy,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi (autora, narratora, podmiot liryczny, czytelnika, słuchacza),
- rozpoznaje: wers, zwrotkę, rym, refren,
- charakteryzuje i ocenia zachowanie bohaterów,
- rozpoznaje gatunki literackie: baśń, bajka, opowiadanie, legenda, komiks, wiersz (rymowany i biały), mit, ballada, fraszka oraz przysłowie,
- odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury (różne oblicza miłości /patriotyzm, rodzina, miłość do bliźniego i Boga/, prawda-kłamstwo, przyjaźń-wrogość, wierność-zdrada),
- rozróżnia podstawowe części mowy: rzeczownik, czasownik, przymiotnik, liczebnik, zaimek, przysłówki, spójnik, przyimek oraz określa formy fleksyjne odmiennych części mowy (np. przypadki rzeczownika, tryby czasownika),
- rozróżnia i poprawnie zapisuje rodzaje zdań ze względu na cel wypowiedzi (oznajmujące, pytające, rozkazujące),
- rozpoznaje w zdaniu główne części zdania: podmiot i orzeczenie (rodzaje podmiotów i orzeczeń) oraz określenia: przydawka, dopełnienie, okolicznik,
- poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki,
- tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), opis, list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, krótki tekst argumentacyjny; w wypowiedzi występują błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne,
- redaguje ramowy i szczegółowy plan wydarzeń, planuje własną wypowiedź ustną i pisemną,
- wie, co to jest zdanie i równoważnik zdania, umie rozpoznać zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte oraz zdanie złożone (współrzędnie i podrzędnie),
- zna i stosuje w praktyce zasady ortograficzne pisowni wyrazów poznawanych w klasie IV, V i VI,
- recytuje utwór poetycki oraz fragment prozy, zwracając uwagę na intonację, interpunkcję,
- potrafi pracować ze słownikiem wyrazów bliskoznacznych.

OCENA DOSTATECZNA	
Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	
• spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz • czyta sprawnie teksty cicho i głośno (odczytuje tekst na poziomie dosłownym oraz wyszukiwania i przetwarzania informacji i wyciągania wniosków na podstawie jednej przesłanki), czytając głośno, uwzględnia znaki interpunkcyjne, • formułuje pytania do tekstu, • rozpoznaje w tekście literackim podstawowe środki artystyczne: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, • dostrzega powtarzalność: układu zwrotek, liczby sylab w wersie, układ rymów, • odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne, odmienia rzeczownik, czasownik, przymiotnik, • poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki (stopniowanie regularne), • tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze), opis, list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, krótki tekst argumentacyjny; w wypowiedzi występują błędy kompozycyjne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne; niewłaściwa segmentacja tekstu, • umie rozpoznać zdanie i równoważnik zdania oraz zdanie pojedyncze i złożone, • stosuje znaki interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym i złożonym, • zna zasady pisowni wyrazów, • recytuje utwór poetycki.	
OCENA DOPUSZCZAJĄCA	
Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	
• czyta sprawnie teksty cicho i głośno (odczytuje tekst na poziomie dosłownym), • rozumie pojęcia nadawca – odbiorca, narrator, podmiot liryczny, • rozpoznaje elementy fantastyczne i realistyczne w utworach literackich, • potrafi wskazać dialog w tekście, opis, • zna i rozpoznaje epitety, porównanie, cechy mitu, legendy, • poprawnie używa form czasu, osoby i liczby oraz odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki, • podejmuje próby samodzielnego tworzenia wypowiedzi ustnych i pisemnych, • nazywa podstawowe części zdania, potrafi odnaleźć podmiot i orzeczenie i określenia w zdaniu, • zna podstawowe zasady ortograficzne, • potrafi pamięciowo opanować fragment wiersza, • potrafi pracować ze słownikami ortograficznym i języka polskiego.	

Ponadto:

Na każdą ocenę wymagane jest przeczytanie wszystkich lektur obowiązkowych przewidzianych do omówienia na lekcjach języka polskiego w klasie szóstej.